

Ένας Άγιος στα όρια του Σύμπαντος... (Κώστας Νούσης, Θεολόγος - Φιλόλογος)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Η ανάγνωση του τίτλου προκαλεί μια άμεση απορία: πρόκειται για κυριολεξία ή μεταφορά; Σχήμα λόγου ή γεγονός; Η απάντηση είναι τόσο απλή, όσο και εντυπωσιακή: πρόκειται για την αλήθεια των πραγμάτων, όπως αυτά βιώνονται (μετα)φυσικώ τω τρόπω μέσα στην Εκκλησία του Χριστού. Η Εκκλησία αυτή είναι η μοναδική και αυθεντική οντολογία του παρόντος και του μέλλοντος αιώνος, εν τη οποία και δια της οποίας θα επιβιώσει το σύμπαν από μια πολύ πιθανή και αναπόδραστα αναμενόμενη «φυσική» αυτοκατάρρευσή του. Όπως (το σύμπαν) ανεδύθη «εκ του μηδενός», τοιουτοτρόπως πορεύεται στην αυτοκαταστροφή και στον μηδενισμό του. Ποιος μπορεί να αναστείλει αυτό το αναπόφευκτο δεδομένο; Μονάχα Εκείνος που το έφερε στο είναι μέσα από το προκτισιακό «τίποτε».

Η θεολογία δεν είναι αερολογία. Στην ουσία πρόκειται για φυσική, μια άλλου

είδους φυσική, στην οποία δεν έχουν πρόσβαση τα επιστημονικά όργανα, αλλά μονάχα πρόσωπα στα οποία ευδοκεί ο Θεός να «ανοίγει τους οφθαλμούς» σε αυτό το έτερο επίπεδο της πραγματικότητας, το κατ' ουσίαν μόνο αληθινό και υπαρκτό. Πρόκειται για αυτό που η θεολογία αναφέρει ως την άκτιστη ουσία και ενέργεια. Την άκτιστη αυτή ουσία και ενέργεια «διαχειρίζονται» τρία πρόσωπα, τρεις υποστάσεις: ο γνωστός σε όλους μας Τριαδικός Θεός. Με τις άκτιστες ενέργειες που πηγάζουν από την απλή και αδιαίρετη ουσία Του, ο Θεός κτίζει αενάως (: διαρκώς, με την κυριολεκτική σημασία) την κτιστή ουσία, όπως τη βλέπουμε (ή δεν τη βλέπουμε, π.χ. μαύρες τρύπες, αντιύλη, αγγέλους, ψυχές ανθρώπων κλπ.) μέσα στο κτιστό (υλικό) σύμπαν.

Το άκτιστο Είναι δημιουργεί και συντηρεί αδιάκοπα το κτιστό. Μας φαίνεται αυτονόητο και δεδομένο πως υπάρχει η ύλη και η ενέργεια σε όλες τις μορφές της: φωτόνια, φως, ηλεκτρική, μαγνητική, ραδιενεργός κλπ. κλπ. Ωστόσο, πρόκειται για γενική «πλάνη». Όλα αυτά – και όλους μας εννοείται – μας έφερε και μας συντηρεί στο είναι ο Θεός με τις άκτιστες ενέργειές του. Πρόκειται για το υπόβαθρο κάθε κτιστής πραγματικότητας. Στην Εκκλησία ο άνθρωπος δύναται να ενωθεί με τον Θεό και να «αποκτήσει» στο είναι του, το κτιστό και φτιαχτό, αυτήν ακριβώς την άκτιστη ενέργεια. Αυτό θα πει ότι γίνεται κι αυτός Θεός, Θεός κατά Χάριν το λένε οι θεολόγοι της Εκκλησίας. Μονάχα της Εκκλησίας οι Πατέρες και οι θεολόγοι και οι Άγιοι, διότι καμιά χριστιανική αίρεση και άλλη χριστιανική ομολογία δεν πρεσβεύει τούτη την απερινόητη, την ασύλληπτη διδασκαλία και πραγματικότητα, την οποία βιώνουν μερικοί Άγιοι ήδη από αυτήν εδώ τη ζωή, με το φθαρτό και ασθενικό σώμα που όλοι μας «κουβαλάμε» κατά την επίγεια πορεία μας.

Αν κάποιος, σύμφωνα με τα παραπάνω, ενωθεί με το Άκτιστο, τότε υπερβαίνει τις χωροχρονικές διαστάσεις και κινείται με «άλλες ταχύτητες». Διαβάζουμε σε νεοεκδοθέν βιβλίο για τον όσιο Πορφύριο: «Κάποτε, βγήκε από το Κελλί του Αγίου ένας επιστήμονας αστροφυσικός και ήταν εντυπωσιασμένος με τις αποκαλύψεις που του έκανε ο Άγιος. Αρχικά, ήταν πολύ επιφυλακτικός με τα χαρίσματα του Αγίου και γενικότερα ήταν χλιαρός στην πίστη του. Όταν βγήκε όμως, ήταν άλλος άνθρωπος. Είχαν αρχίσει να μιλάνε για τα ουράνια σώματα, για τα άστρα και για το μυστήριο του σύμπαντος. Αφού είπανε διάφορα, ο Άγιος τον ρώτησε: – Τώρα με τι ασχολείστε; Τι σας απασχολεί; – Ερευνούμε εάν έχει κάποιο τέλος το σύμπαν ή όχι. – Έχει. – Τι έχει; – Έχει τέλος. – Και συ πού το ξέρεις; – Πήγα!» . Πρόκειται για φαντασία; Για ψέμα ή ψευδαίσθηση; Για σχήμα λόγου χάριν χαριεντισμού; Για έναν σχιζοφρενή; Προφανώς όχι. Όσοι γνώρισαν, θεραπεύτηκαν και πολυτρόπως ευεργετήθηκαν από τον Άγιο, γνωρίζουν πολύ καλά ότι τίποτε από όλα αυτά τα αρρωστημένα δεν ισχύει εδώ. Πρόκειται για μια νέα, καινή, υπέρλογη και απρόσμενη οντολογία, αυτήν ακριβώς της θεοποίησης εν Χριστώ, της χριστοποίησης των έλλογων όντων.

Σήμερα οι επιστήμονες προσδιορίζουν την ηλικία του – διαστελλόμενου μετά τη Μεγάλη Έκρηξη – Σύμπαντος σε περίπου 13,8 δισεκατομμύρια έτη φωτός. Η ανώτατη διάμετρος υπολογίζεται με βάση μία θεωρία στα 180 δισεκατομμύρια

έτη φωτός. Να θυμίσουμε εδώ ότι το φως τρέχει με 300.000 χιλιόμετρα το δευτερόλεπτο και το φως του ήλιου για να φτάσει στη γη χρειάζεται περίπου 8 λεπτά. Οι αποστάσεις, όπως πάνω κάτω αντιλαμβανόμαστε, είναι κάτι περισσότερο από ασύλληπτες. Και να φανταστούμε ότι το αχανές αυτό σύμπαν κρατάει «στα χέρια του» ο Θεός σαν ένα μικρό μπαλάκι μέσα στην παλάμη Του, κατά μια βιβλική εικόνα που στόχο έχει μια σχετικότατη νοερή προσέγγιση της μεγαλειώδους αυτής πραγματικότητας. Όχι μόνο, επομένως, τα χρόνια της ζωής ενός ανθρώπου δεν φτάνουν για να φτάσει στην άκρη του Σύμπαντος, αλλά πρέπει να αντέξει και ένα ασταμάτητο ταξίδι με τις υπερβολικές ταχύτητες του φωτός! Και όμως ο Άγιος εν Χριστώ εκμηδένισε κυριολεκτικώς κάθε σχετικό εμπόδιο και απόσταση, με τη Χάρη του Θεού...

Αυτό, βέβαια, που έζησε και επιβεβαίωσε εμπειρικά ο άγιος γέροντας, δεν είναι κάτι άγνωστο για την ορθόδοξη θεολογία της Εκκλησίας. Ο μόνος «αόριστος», τουτέστιν άνευ ορίων, είναι ο άκτιστος Θεός. Όλα τα υπόλοιπα, εξαρτώμενα εξ εκείνου ως κτιστά δημιουργήματα, έχουν όρια και πέρατα. Απέραντον μονάχα το θείον... Εδώ να υπομνήσουμε ακόμη με βάση τις διδασκαλίες του ίδιου Αγίου, τις σχετικές με θέματα αστροφυσικής και βιολογίας, δύο σημαντικές αποκαλύψεις του, τις οποίες φυσικά θα αναφέρουμε επιγραμματικά λόγω των περιορισμένων χωρικών πλαισίων του παρόντος άρθρου: α. Ο άνθρωπος δεν αποτελεί εξέλιξη από τον πίθηκο σε καμιά απολύτως περίπτωση και β. δεν υπάρχουν εξωγήινοι. Αυτά θα τα δούμε σε άλλη φάση, επιφυλασσόμαστε για νέα αρθρογραφία... Σε κάθε περίπτωση, πολλά έχει να ωφεληθεί η σύγχρονη επιστήμη από τις άνωθεν αυτές αποκαλύψεις μέσω σύγχρονων Αγίων...

Θα αναρωτηθεί εδώ κάποιος. Και τι σαν μπόρεσε ο Άγιος να φτάσει στις εσχατιές του Σύμπαντος και να δει τα όριά του; Αυτό εμάς τι μας αφορά σε προσωπικό επίπεδο; Εξάπαντος δεν πρόκειται για τη δυνατότητα «υπερπτήσεων» που μας επιφυλάσσει το γεγονός της εν Χριστώ θεώσεώς μας. Κείνο που μας αφορά άμεσα, ουσιαστικά και κατεξοχήν οντολογικά είναι ακριβώς η διάνοιξη των ορίων του είναι μας μέσα στο άκτιστο αντίστοιχο, με όλες τις πνευματικές συνέπειες τούτης της έτερης, της όντως θεϊκά ευτυχισμένης, παραδεισιακής, αιώνιας ζωής, την οποία σήμερα ούτε καν μπορούμε να διανοηθούμε (Α' Κορ. 2:9). Και όμως, όπως βλέπουμε, κάποιοι προγεύονται σταγονίδια της υπέροχης και υπερφυσής αυτής πραγματικότητας ήδη από εδώ, εδώ και τώρα. Αυτό είναι μια ακόμη μικρούλα, ελαχιστότατη ένδειξη του πόσο τεράστιο και φοβερό μυστήριο είναι η Εκκλησία, την οποία σήμερα αγνοεί και απορρίπτει η συντριπτική πλειοψηφία της ανθρωπότητας. Και αυτό, ως φαίνεται, καταγράφεται ως πρόσκαιρη επιτυχία του «κοσμοκράτορος» του παρόντος αιώνας (Ιω. 12:31).

Συνήθως ο εκκλησιαστικός λόγος αναλώνεται σε ηθικολογίες και ξύλινα κηρύγματα, άνευ καρδιακού και οντολογικού αντικρίσματος, ως θα όφειλε. Ο Χριστός εποίησε τον κόσμο για να τον ενώσει με τον Εαυτό του. Και αυτό δεν μπορεί να επιτευχθεί παρά μονάχα μέσω του ανθρώπου. Αυτό που βλέπουμε γύρω μας δεν είναι ο αυθεντικός άνθρωπος, παρά μια κακοποιημένη καρικατούρα του από την αμαρτία. Τη θεραπεία του πολυεπίπεδου κακού (φθοράς, πόνου, αμαρτίας,

θανάτου) τη χορηγεί μονάχα ο Θεός. Κανείς άλλος απολύτως. Και ο μόνος τρόπος να επιτευχθεί η θεραπεία αυτή των ασθενούντων ανθρώπων είναι η κοινωνία, η ένωση με τον Τριαδικό Θεό. Πρόγευση της υπέρβασης του κακού και της ανακαίνισης της φύσεώς μας αποκτούν βιωματικώς οι Άγιοι ήδη από την παρούσα ζωή. Η τελική αποκατάσταση της ανθρώπινης φύσης στο σύνολό της θα πραγματοποιηθεί στην κοινή ανάσταση των νεκρών, που προσδοκούμε σύμφωνα με το Σύμβολο της Πίστεως μας. Εκεί και τότε, στη Βασιλεία του Θεού, «ένθα ουκ έστι πόνος, ου λύπη, ου στεναγμός, αλλά ζωή ατελεύτητος» (εκ της νεκρώσιμης ακολουθίας). Θα αξιωθούμε, ωστόσο, όλοι μας να εισέλθουμε στη Βασιλεία αυτή την εσχατολογική; Θα ενωθούν άραγε όλοι με τον Χριστό και Θεό μας; Δυστυχώς όχι, όπως αποκαλύπτει και πάλι ο λόγος του Ευαγγελίου...